Dosar nr. 2-1435/2025
2-25012778-12-2-31012025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

23 mai 2025 mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Mihaela Scripliuc examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru împotriva lui Valeriu Coștei cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalității aferente,

a c o n s t a t a t :

La 29 ianuarie 2025, CNAM, AT Centru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Coștei cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalității aferente.

În motivarea acțiunii a indicat că, persoanele fizice și juridice au, conform legii, obligația de a participa la sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală.

Menționează că, obligativitatea instituită prin efectul legii, de fapt, reprezintă un instrument de responsabilizare a cetățenilor de a participa la sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală prin achitarea primelor în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru acumularea mijloacelor financiare în scopul acoperirii cheltuielilor de tratament ce pot surveni în viitor în privința stării sănătății cetățenilor.

Afirmă că, neexecutarea obligației de achitare a primei de asigurare în termen, atrage după sine aplicarea sancțiunilor pecuniare față de persoana care nu și-a onorat obligația.

Susține că, mijloacele financiare acumulate în fondurile de asigurare, inclusiv sumele penalităților pentru neachitarea în termen a primelor, sânt destinate realizării activității specifice asigurării obligatorii de asistență medicală și se utilizează în strictă conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de constituire și administrare a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 594 din 14 mai 2002 cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, a invocat că, în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, CNAM și agențiilor ei teritoriale, îi revine calitatea de asigurător, în timp ce calitatea de persoane asigurate o pot avea atât cetățenii Republicii Moldova, cât și străinii, în condițiile stabilite de legiuitor și care se dobândește ca urmare a achitării primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în cotă procentuală sau în sumă fixă în dependență de categoria de plătitori la care persoana se atribuie.

Notează că, legiuitorul distinge două categorii de plătitori enunțate în anexele nr. 1 și nr. 2 ale Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. l593-XV din 26 decembrie 2002,

categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense (anexa nr. 1) și categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual (anexa nr. 2).

Atestă că, la rândul său, anexa nr. 2 la Legea 1593/2002, enumeră categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, persoane fizice neangajate, cu domiciliul în Republica Moldova, care se asigură în mod individual, la pct. 1 lit. b) fiind enunțați expres fondatorii de întreprinderi individuale.

A afirmat că, în temeiul art. 22 alin. (1) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002, persoanele atribuite la categoria sus-menționată (plătitorii primei în sumă fixă) au obligația să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă anual, până la 31 martie a anului de gestiune.

Potrivit art. 14 alin. (1) din Legea 1585/1998 și art. 30 alin. (1) din Legea 1593/2002 stabilesc că, neachitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală până la data stabilită în art. 22 alin. (1) din Legea nr. 1593/2002 (până la 31 martie a anului de gestiune), atrage după sine achitarea și a unei penalități, stabilite în mărime de 0,1% din suma primei pentru fiecare zi de întârziere a plății.

Conform art. 17 alin. (4) din Legea 1593/2002, termenul de prescripție extinctivă pentru stingerea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, a penalităților aferente acestora și pentru anularea sumelor plătite în plus înregistrate este de 3 ani.

Suplimentar, a informat că, CNAM, în temeiul art. 17 alin. (1^1) din Legea 1593/2002, prin intermediul agențiilor teritoriale, efectuează evidența corectitudinii virării în termen la contul său a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă și aplicarea penalităților.

Reține că, în scopul exercitării atribuțiilor sale, CNAM are dreptul să dezvolte sistemul informațional integrat pentru toate nivelurile subordonate Companiei și să creeze baze informaționale de date referitor la subiecții asigurării obligatorii de asistență medicală.

Astfel, subliniază că, potrivit informației plasate pe site-ul oficial al Agenției Servicii Publice la rubrica „Servicii electronice”, compartimentul „Persoane juridice, Datele din Registrul de stat, (https:///asp.gov.md/ro/informatii-utile/date-statistice), Registrul de stat al unităților de drept”, cet. Valeriu Coștei, este întreprinzător individual, fondator al ÎI „Mariana Coștei”.

A comunicat că, fondatorul Valeriu Coștei se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual, stipulați în pct. 1) lit. b) din Anexa nr. 2 la Legea 1593/2002.

Expune că, la art. 4 alin. (4) din Legea 1585/1998, legiuitorul prevede expres categoriile de persoane neangajate, cu domiciliul în Republica Moldova pentru care Guvernul are calitatea de asigurat, dar legiuitorul stabilește și excepție de la norma dată, excepție în care se încadrează cet. Valeriu Coștei în calitate de fondator al ÎI „Mariana Coștei”, care concomitent se încadrează și în categoria de persoane neangajate pentru care Guvernul are calitatea de asigurat prevăzută de art. 4 alin. (4) lit. j), pensionari din Legea 1585/1998, citează „Guvernul are calitatea de asigurat pentru următoarele categorii

de persoane neangajate cu domiciliul în Republica Moldova și aflate la evidența instituțiilor abilitate ale Republicii Moldova, specificate la alin. (9), cu excepția persoanelor obligate prin lege să se asigure în mod individual, (categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual, fiind prevăzute la anexa nr. 2 Legea 1593)".

De asemenea a relatat că, și pct. 10 din Regulamentul privind acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1246 din 19 decembrie 2018, reglementează cazul atribuirii concomitente a persoanei la mai multe categorii de plătitori de prime de asigurare, citează „în cazul includerii concomitente a persoanei fizice în categoriile „persoană asigurată de Guvern" și „persoană asigurată în mod individual", se va acorda statutul de „persoană asigurată în mod individual".

A remarcat că, conform datelor din SIA AOAM, pe parcursul anului 2023, Valeriu Coștei, întreprinzător individual, fondator al ÎI „Mariana Coștei", nu și-a onorat obligația prevăzută de legislație de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în termenul legal stabilit, astfel, înregistrând datorii la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2023 în sumă de 16 110,90 lei, compusă din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 12 636 lei și a penalității aferente în sumă de 3 474,90 lei.

A specificat că, pentru anul 2023 datoria constituie 16 110,90 lei, ce rezultă din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută în mărime de 12 636 lei, stabilită în art. 4 alin. (2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023 nr. 358 din 22 decembrie 2022, scadența fiind la 31 martie 2023 inclusiv și penalitatea pentru 275 zile în sumă de 3 474,90 lei (12 636 lei X 0.1 % = 12,636 lei/zi; perioada 01 aprilie 2023-31 decembrie 2023 =275 zile; 275 X 12,636 lei/zi = 3 474,90 lei), în total datoria constituie 16 110,90 lei.

Prin urmare, în temeiul prevederilor art. 38 alin. (1), 58 alin. (1), 85 alin. (1) lit. o), 166-167 din Codul de procedură civilă, Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585-X111 din 27 februarie 1998, cu modificările și completările ulterioare, Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002, cu modificările și completările ulterioare, Regulamentul privind acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medical, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1246 din 19 decembrie 2018, Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023 nr. 358 din 22 decembrie 2022, solicită admiterea acțiunii, încasarea de la Valeriu Coștei, întreprinzător individual, fondator al ÎI „Mariana Coștei" în beneficiul CNAM a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 în sumă de 12 636 lei și a penalității în sumă de 3 474,90 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 05 februarie 2025, a fost acceptată spre examinare, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de către CNAM (f.d. 15-16).

La 05 februarie 2025, în adresa participanților la proces a fost expediată copia încheierii nominalizate, iar pârâtului i-au fost expediate și copia de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrisurile anexate (f.d. 17-18).

La 12 februarie 2025, pârâtul Valeriu Coștei a recepționat actele expediate, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d. 19).

În conformitate cu art. 276^3 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Potrivit art. 276^4 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

La 08 aprilie 2025, avocatul Oxana Antonov-Loghin în interesele pârâtului Valeriu Coștei a depus referința cu anexe (f.d. 21-65).

În motivarea referinței a indicat că, în perioada anului 2023, Valeriu Coștei, întreprinzător individual, fondator al ÎI „Mariana Coștei”, nu și-a desfășurat activitatea.

Menționează că, mai mult decât atât, conturile întreprinderii au fost blocate de către executorul judecătoresc Rodica Coadă, care i-a creat impedimente de a întreprinde careva acțiuni.

Reține că, asigurarea obligatorie de asistență medicală reprezintă un sistem autonom garantat de stat de protecție financiară a populației în domeniul ocrotirii sănătății prin constituirea, pe principii de solidaritate, din contul primelor de asigurare, a unor fonduri bănești destinate pentru acoperirea cheltuielilor de tratare a stărilor condiționale de survenirea evenimentelor asigurate (maladie sau afecțiune). Sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală oferă cetățenilor Republicii Moldova posibilități egale în obținerea asistentei medicale oportune și calitative.

Atrage atenția că, din motiv că, ÎI „Coștei Mariana” nu și-a desfășurat activitatea, nu a înregistrat venituri în ultimii ani, inclusiv nu au survenit evenimente precum (maladie sau afecțiune), consideră că, solicitările CNAM-ului nu sunt justificate și argumentate. Or, drept obiect al asigurării obligatorii de asistență medicală este riscul asigurat (fapt care nu s-a produs), legat de cheltuielile pentru acordarea volumului necesar de asistentă medicală și farmaceutică, prevăzută în Programul unic.

A invocat că, potrivit art. 7 pct. 7 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992, întreprinderea în conformitate cu legislația în vigoare, este obligată, să efectueze asigurarea socială și alte tipuri de asigurare obligatorie a lucrătorilor angajați.

Informează că, astfel, dat fiind faptul că, Valeriu Coștei este singurul fondator (100%) și administrator (100%), neavând salariați în cadrul întreprinderii, nu este obligat să efectueze asigurarea.

Notează că, întreprinderea individuală este întreprinderea care aparține cetățeanului cu drept de proprietate privată, sau membrilor familiei acestuia, cu drept de proprietate

comună. Patrimoniul întreprinderii individuale se formează pe baza bunurilor cetățeanului (familiei) și altor surse care nu sânt interzise de legislație. La fel, întreprinderea individuală nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică întreprinzător individual. Patrimoniul întreprinderii individuale este inseparabil de bunurile persoanele ale antreprenorului. De altfel, potrivit art. 4 lit. j) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585 din 27 februarie 1998, unde este expres menționat că, Guvernul are calitatea de asigurat pentru următoarele categorii de persoane neangajate cu domiciliul în Republica Moldova și aflate la evidenta instituțiilor abilitate ale Republicii Moldova, pensionari.

Susține că, Valeriu Coștei este pensionar și are calitate de asigurat de către Guvern conform prevederilor legislației.

Ca urmare a celor expuse, solicită respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind una ilegală și neîntemeiată.

La 24 aprilie 2025, CNAM a depus replică la referința pârâtului, susținând în continuare pretențiile înaintate (f.d. 69-70).

Studiind probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, în ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, judecătorul, ajunge la concluzia de a admite cererea de chemare în judecată din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 130 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art. 9 alin. (1) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile.

Conform art. 10 alin. (1) și (2) din Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 858 alin. (1) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

Din materialele cauzei rezultă că, potrivit informației plasate pe site-ul oficial al Agenției Servicii Publice la rubrica „Servicii electronice”, compartimentul „Persoane juridice, Datele din Registrul de stat, (https:///asp.gov.md/ro/informatii-utile/date-statistice), Registrul de stat al unităților de drept”, Valeriu Coștei este întreprinzător individual, fondator al ÎI „Mariana Coștei”, IDNO***** și nu și-a onorat obligația de plată a primei de asigurare obligatorii de asistență medicală pentru anul 2023 în termenul stabilit de lege (f.d. 8-9).

Conform extrasului din Sistemul Informațional Automatizat „Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală” a CNAM, pârâtul Valeriu Coștei are statut de pensionar, începând cu ***** (f.d. 8).

Potrivit notificării nr. 02-01-04/7021 din 04 decembrie 2023, CNAM i-a solicitat lui Valeriu Coștei, fondator al ÎI „Mariana Coștei”, achitarea datoriei pentru anul 2023, care a fost recepționată de către pârât la 12 decembrie 2023, însă datoria nu a fost achitată (f.d. 6, 7).

În conformitate cu prevederile art. 1 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585 din 27 februarie 1998, asigurarea obligatorie de asistență medicală reprezintă un sistem autonom garantat de stat de protecție financiară a populației în domeniul ocrotirii sănătății prin constituirea, pe principii de solidaritate, din

contul primelor de asigurare, a unor fonduri băneşti destinate pentru acoperirea cheltuielilor de tratare a stărilor condiţionate de survenirea evenimentelor asigurate (maladie sau afecţiune). Sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală oferă cetăţenilor Republicii Moldova posibilităţi egale în obţinerea asistenţei medicale oportune şi calitative.

Conform art. 5 alin. (1) lit. d) din Legea enunţată, sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală se organizează şi funcţionează având la bază următoarele principii, *principiul obligativităţii*, potrivit căruia asiguratul are, conform legii, obligaţia de a participa la sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală, iar drepturile de asigurări medicale se exercită corelativ cu îndeplinirea obligaţiilor.

Legea cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală nr. 1593 din 26 decembrie 2002 stabileşte cadrul juridic pentru determinarea mărimii, modului şi termenelor de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în fondurile constituite şi gestionate de Compania Naţională de Asigurări în Medicină în temeiul Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală nr. 1585 din 27 februarie 1998.

Potrivit art. 3 din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, cu completările şi modificările ulterioare, stabilesc că, *plătitor al primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală* - asigurat care are obligativitatea de a achita primele de asigurare în modul stabilit de prezenta lege.

Conform art. 4 alin. (2) din Legea enunţată, categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual, se stabilesc în anexa nr. 2.

În conformitate cu art. 4 alin. (4) lit. j) din aceiaşi lege stabileşte că, Guvernul are calitatea de asigurat pentru următoarele categorii de persoane neangajate cu domiciliul în Republica Moldova şi aflate la evidenţa instituţiilor abilitate ale Republicii Moldova, specificate la alin. (9), cu excepţia persoanelor obligate prin lege să se asigure în mod individual: pensionari.

Conform anexei nr. 2 pct. 1 lit. b) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, cu completările şi modificările ulterioare, se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual -fondatorii de întreprinderi individuale.

În baza art. 7 din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002, primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală pentru categoriile de persoane prevăzute în anexa nr. 2 se calculează în valoare absolută, conform art. 17 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală.

În temeiul art. 22 alin. (1) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002, persoanele fizice incluse la data de 1 ianuarie a anului de gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute la anexa nr. 2 vor achita integral o primă de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă în termen de până la data de 31 martie a anului de gestiune.

Potrivit pct. 11 lit. j[1]) din Statutului CNAM, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 156 din 11 februarie 2002, compania are dreptul să intenteze acțiuni în instanța de judecată persoanelor fizice pentru neachitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și persoanelor juridice și fizice responsabile pentru prejudiciul cauzat persoanelor fizice în vederea recuperării cheltuielilor achitate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru acordarea asistenței medicale în volumul prevăzut de Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medical.

Prin acțiunea înaintată de CNAM, AT Centru solicită încasarea de la Valeriu Coștei, întreprinzător individual, fondator al ÎI „Mariana Coștei", în folosul CNAM a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 în sumă de 12 636 lei și a penalității în sumă de 3 474,90 lei.

Din materialele cauzei rezultă cert că, pârâtul Valeriu Coștei este fondatorul ÎI „Mariana Coștei" înregistrată la *****, IDNO *****, cu sediul în mun. *****, str. *****.

Prin urmare, anexa nr. 2 din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, enumera categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, persoane fizice neangajate, cu domiciliul în Republica Moldova, care se asigură în mod individual, *la pct. 1 lit. b) fiind enunțați expres fondatorii de întreprinderi individuale*.

Astfel, pârâtul Valeriu Coștei având calitatea de fondator al ÎI „Mariana Coștei", cade sub incidența categoriilor de persoane, prevăzute la anexa nr. 2 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002, fiind enunțați expres fondatorii de întreprinderi individuale, care au obligația de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în valoare absolută.

La fel, din materialele cauzei se atestă că, pârâtul Valeriu Coștei se include și în categoria de persoane neangajate cu domiciliul în Republica Moldova, pentru care Guvernul are calitatea de asigurat, prevăzută la art. 4 alin. (4) lit. j) (pensionari) din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998.

Totodată, pct. 10 din Regulamentul cu privire la acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1246 din 19 decembrie 2018, reglementează cazul atribuirii concomitente a persoanei la mai multe categorii de plătitori de prime de asigurare.

Astfel, în cazul includerii concomitente a persoanei fizice în categoriile „persoană asigurată de Guvern" și „persoană asigurată în mod individual", se va acorda statutul de „persoană asigurată în mod individual".

La caz, în art. 4 alin. (4) din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998, legiuitorul expres a prevăzut categoriile de persoane neangajate, cu domiciliul în Republica Moldova pentru care Guvernul are calitatea de asigurat. Totuși, legiuitorul a stabilit și excepția de la norma dată, excepție în care pârâtul Valeriu Coștei se încadrează în calitate de fondator de întreprindere individuală, și anume: cu excepția persoanelor obligate prin lege să se asigure în mod individual, în sumă fixă, (categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual, sunt

prevăzute la anexa nr. 2 din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002, în speță pct. 1 lit. b) anexa nr. 2 și anume, fondatorii de întreprinderi individuale).

Respectiv, argumentul pârâtului precum că este pensionar și are calitatea de asigurat de către Guvern și nu urmează să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală nu poate fi reținut și se respinge, or, judecătorul reiterează că, Regulamentul cu privire la acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1246 din 19 decembrie 2018 stabilește cert că, în cazul includerii concomitente a persoanei fizice în categoriile „persoană asigurată de Guvern" și „persoană asigurată în mod individual", se va acorda statutul de *„persoană asigurată în mod individual"*.

Raționamentul pârâtului precum că, ÎI „Mariana Coștei" pe perioada anului 2023 nu și-a desfășurat activitate și în opinia acestuia ar fi temei de a-l scuti de la plata primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, urmează a fi apreciat critic, or, din suportul anexat la materialele cauzei rezultă cert că, la data depunerii acțiunii în judecată ÎI „Mariana Coștei" avea statut de întreprindere activă, ne fiind lichidată, respectiv pârâtul avea obligația impusă de lege de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Prin urmare, având în vedere cele menționate, judecătorul consideră necesar de a încasa de la pârâtul Valeriu Coștei întreprinzător individual, fondator al Întreprinderii Individuale „Mariana Coștei" în beneficiul CNAM suma de 12 636 lei, cu titlu de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023, deoarece nu a fost achitată de pârât, deși acesta era obligat să o achite conform legislației în vigoare.

Or, judecătorul menționează că, persoana care a fondat o întreprindere individuală este prezumată că cunoaște drepturile și obligațiile ce decurg din desfășurarea acestei activități, inclusiv obligația de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă.

Conform art. 14 alin. (1) din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, pentru neplata, în termenul stabilit de legislație, a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, asiguratul plătește o penalitate, calculată în conformitate cu legislația, pentru perioada care începe după scadența primei de asigurare și se încheie în ziua plății efective a acesteia.

Totodată, conform art. 30 alin. (1) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrage calcularea unei penalități în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Art. 17 alin. (4) din Legea menționată prevede că, termenul de prescripție extinctivă pentru stingerea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, a penalităților aferente acestora și pentru anularea sumelor plătite în plus înregistrate este de 3 ani.

Deci, dat fiind faptul că, pârâtul Valeriu Coștei nu a achitat, în termenul stabilit de legislație, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, judecătorul consideră necesar de a încasa de la pârât în beneficiul reclamantei penalitatea pentru 275 de zile (01

aprilie 2023-31 decembrie 2023) în sumă de 3 474,90 lei (12636 lei x 0,1%=12, 636 x 275).

Astfel, din considerentele menționate, judecătorul ajunge la concluzia de a admite acțiunea și de a încasa de la Valeriu Coștei în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Agenția teritorială Centru suma de 12 636 lei, cu titlu de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 și penalitatea în sumă de 3 474,90 lei.

În conformitate cu art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 85 alin. (1) din Codul de procedură civilă, scutirile de taxa de stat și/sau de taxa de timbru sunt prevăzute de pct. 1 din anexa nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023 și se aplică în modul prevăzut de alin. (4) din prezentul articol.

Totodată, art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Conform anexei nr. 1 pct. 1.1. din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 se statuează că, cuantumul taxei de stat pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, pentru cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil: 1.1.2. dacă valoarea acțiunii este de 5 001 – 50 000 lei, taxa de stat va constitui 250 lei + 4% din valoarea acțiunii care depășește 5 001 lei.

Ținând cont de prevederile legale enunțate și de faptul că, acțiunea a fost admisă, judecătorul consideră necesar de a încasa de la pârât în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 694,39 lei.

În conformitate cu prevederile art. 236, 238-241, 276^2-276^4 Cod de procedură civilă, judecătorul,

h o t ă r ă ș t e :

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru împotriva lui Valeriu Coștei cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalității aferente.

Se încasează de la Valeriu Coștei, IDNP *****, domiciliat în mun. *****, str. *****, 15, fondator al Întreprinderii Individuale „Mariana Coștei”, IDNO ***** în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru, IDNO 1006601000037 prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 în mărime de 12636, 00 (douăsprezece mii șase sute treizeci și șase, 00) lei și penalitatea în sumă de 3474, 90 (trei mii patru sute șaptezeci și patru, 90) lei.

Se încasează de la Valeriu Coștei, IDNP *****, domiciliat în mun. *****, str. *****, 15, fondator al Întreprinderii Individuale „Mariana Coștei”, IDNO ***** în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 694, 39 (șase sute nouăzeci și patru, 39) lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Judecătorul **Mihaela Scripliuc**